

Kronológia

Bek család	Kastély- és helytörténet	Degenfeld család	IDŐSZAKOK	Habsburg Birodalom, Magyarország, Erdély	Európa
	1706 Téglás falut a Rákóczi szabadságharc idején a Hajdúkerülethez csatolták; az itteni lakosok a hajdúvárosok regimentjében teljesítettek katonai szolgálatot. 1711 után a helység hajdújoga megszűnt, és mint elkobzott Rákóczi birtok a kincstár tulajdonába került.	báró D. Kristóf Márton (1689-1762) porosz államminiszterként kapta 1716-ban az örökös birodalmi grófi címet; felesége: Marie Schomberg hercegnő (+1762), aki Stuart Mária leszármazott az utolsó Schomberg, Meinhart Duke of Schomberg egyetlen lánya. Házasságukkal egyesült a két név: Degenfeld-Schonberg. Fiuk, Kristóf Ágost (1730-1814) tőle ered a család 4 ágra válása. Eybachi, Erdőszádai, Ramholzi Schombergi ág.	1700	1684-1699 A török kiűzése, Buda visszavétele (1689), Az önálló erdélyi fejedelemség felszámolása (1690), karlócai béke (1699) 1703-1711 Rákóczi szabadságharc, I.József német császár uralkodása (1705-11) idején 1707-ben az ónodi országgyűlés trónfosztottnak nyilvánította a Habsburg-dinasztiát. A szatmári békével (1711) Magyarország a török uralom alól való felszabadítása nyomán teljes egészében a Habsburg Birodalom része lett az Erdélyi Fejedelemséggel egyetemben. III. Károly (ur. 1711-40) az új király. 1708-13 nagy pestisjárvány 1715 Állandó hadsereg felállítása 1723 Pragmatica Sanctio a Habsburg-ház nőágának a magyar trónon való örökösödésének elfogadása 1738-42 utolsó nagy pestisjárvány	Az Orosz Birodalomban I. (Nagy) Péter (ur. 1688–1725) cár uralkodik, aki a kereskedelem fellendítése érdekében megalapította Oroszország új fővárosát, Szentpétervárt. Az Angol és Skót Királyság Nagy-Britannia néven egyesül. A.Derby kidolgozta a koksszal való vasolvasztás eljárását. A francia trónon XIV. (Nagy) Lajos (Napkirály) (ur.1661 -1715) uralkodik, aki európai hegemoniára törekedett. Utódai további hatalmas államadóságot halmoztak fel Franciaországban. II. Károlyllyal kihalt a Habsburgok spanyol ága. A poroszok királya I. Frigyes (ur.1713-1740) Lotharingiai (I.) Ferencet (ur. 1745-65) német-római császárrá választják.
1761 Bek Pál születése	1793-tól Bek Pál a Tiszántúlon elterülő kincstári birtokok felmérésében játszott fontos szerepet; földmérő mérnökként feladatának tekintette Téglás község rendezését is, utcáinak szabályozását.	1766 gr. Degenfeld-Schonburg Miksa születése (Eybach)	1750	Mária Terézia (ur.1740-1780)(férje: Lotharingiai Ferenc) és fia, II.József („kalapos király”, ur. 1780-90) felvilágosult abszolutista uralkodása idején megvalósult az úrbérrendezés, a vallási türelmi rendelet és az örökös jobbgység megszüntetése. 1790-92 II. Lipót magyar király 25 év után először összehívta az országgyűlést; megállapodás született a magyar rendek és az udvar között. A 10. törvénycikk kimondja, hogy Magyarország önálló állam, saját törvényei szerint kell kormányozni; a közigazgatás nyelve a latin, de a magyar nyelv fejlesztése miatt az iskolában kötelezően magyar tanárokat alkalmaznak. A kompromisszumot a nemesség többsége kötötte, de a vármegyék nemességének egy része szemben állt az udvarral, ami a magyar jakobinus mozgalom kialakulásához vezetett (1794-95). I. Ferenc (ur.1792-1835) az utolsó német-római- és az első osztrák császár önkényuralma ellen sikertelenül próbált fellépni Martinovics Ignác mozgalma.	1756-63 Elkezdődik a hétéves háború Európában. Végül a Porosz Királyság nagyhatalommá válik II.Nagy Frigyessele (ur. -1786) a trónon. Az orosz trónon Nagy Katalin (1762-96) uralkodik. A német-római császár II. József (ur. 1765-90). 1769-71 J.Watt szabadalmaztatta a gőzgépet. Angliában elkezdi működését az első gépi fonoda. 1789-93 Franciaországban a királyi hatalom elleni elégedetlenség a francia forradalom kitöréséhez vezetett. Megszüntették a nemesi előjogokat. Franciaországban kikiáltották az I. köztársaságot. 1799 Bonaparte Napoleon államcsínnnyel magához ragadta a hatalmat és öt éven belül császárrá koronáztatta magát. Külpolitikájában minél több ország meghódítása szerepelt, szinte egész Európát elfoglalta.
Bek Pál részt vett egy II.József elleni összeesküvésben, ami végül kudarcba fulladt. Rejtély, miként úszta meg a büntetést.	Bek Pál jövőbeni anyósa, Bárczayné Zsuzsánna 1799-ben vásárolta meg az Tisza-palota telkét a lányai számára.	Bek királyi adományként kapta Téglást és még nyolc falut. 1799 Bek elkezdi az udvarház építését Téglás lakóterületének északi határán.			

<p>1805 Bek Pál házassága Bártzay Annával (1771-1848) Nyírbaktán. 1806 Bekék első gyermeke, Anna születése és halála. Bek Debrecen város császári királyi biztosa irányította a város vízvezetésének munkálatait. 1807 Bek Amália születése (+1870), férje erdélyi nemes, osdolai Kuun Gergely (+1849) Bályokon étnek. 1808 2.Bek Anna születése, 20 évet élt.</p>	<p>1804 Az udvarház felépült. 1805 Bek Pál és családja a téglási kastély lakói; velük él Bártzay Anna lánytestvére, Zsuzsanna (1783-1855) is. 1808 Bek Anna születése 1810 Rainer József főherceg tett látogatást Tégláson</p>	<p>1800 Miksa házassága gr. Teleki Annával Bécsben; Kolozsváron éltek. 1801 Miksa 1. fia, Ottó születése 1810 Miksa magyar grófi címet és -honosságot kapott; megvásárolta az erdőszádai birtokot; megszületett 2. fia, Imre.</p> <p>1814 Miksa 3. fia, Pál születése - Erdőszáda örököse 1810-20 Kastélyépítés Erdőszádán 1816 Miksa halála - a feleség fejezi be az építkezést.</p>	<p>1800 A magyar nyelvújítás kezdete (Kazinczy) A magyar államnyelv törvénybe iktatása ellenséges reakciót váltott ki a nemzetiségiek részéről. (Magyarország lakosságának nagyobbik felét a nemzetiségiek alkották.)</p>	<p>1812-ben Oroszországban, ahol I.Sándor a cár, Napoleon sikerei véget értek, és ezek után nem bírt az ellene szövetséget kötött hatalmakkal, 1915-ben Waterlonál végleg veszített a nagy hódító. Ausztria területeket veszített a Napoleoni harcok során, így jött létre az Osztrák császárság. 1915-ben a Szent Szövetség tagjaként, Metternich vezetésével szövetkeztek a forradalmak kialakulásának megakadályozására.</p>
<p>1815 Bek Paulina születése ⇨⇨⇨⇨ 1921 Bek belekezdtett a B.-D. (később Tisza) palota épületének kivitelezéséhez.</p>	<p>1826 Bek családi kriptá épült Az 1830-as években a református kollégium diákjai növénybemutató előadásokra jártak a kastélyparkba.</p>	<p>1834 gr. D.Imre és Bek Paulina esküvője; Nyírbaktán (ma Baktalórántháza)</p>	<p>1825-48 Reformkor 1825 Megszavazták a Magyar Tudományos Akadémia megalapítását. 1830-32 gr. Széchenyi István: a „Hitel”, a „Világ” és a „Stádium” könyveinek megjelenése. Széchenyi műveiben körvonalazta az átalakulás programját, politikusi gyakorlatában a mezőgazdaság és a közlekedés átalakítására és fejlesztésére helyezte a hangsúlyt. Az 1830-as évek reformországgyűlésein a bécsi udvar konzervatív politikájával szemben a liberális ellenzék a haladó szellemű magyar nemesség - Kölcsey, Kossuth, Deák, Wesselényi képviselte. A liberális ellenzék radikálisabb képviselő Kossuth neve fémjelzi a Pesti Hírlap megjelenését. 1847-48 A magyar államnyelv lett. Védegyelet alakult a magyar ipar erősítésére. Az utolsó rendi országgyűlés Pozsonyban törvénybe foglalta, a földesurak kártalanításával egybekötött jobbágyfelszabadítást, eltörölték a nemesi adómentességet, az úriszékét; kimondták a törvény előtti egyenlőséget és a közteherviselést. A haladó szellemiségű magyar nemesség fellépése a polgárosodás megindulása érdekében egyre határozottabb volt, aminek a csúcspontja 1848. március 15-i forradalom, amely arra kényszerítette V. Ferdinándot (ur: 1830-48), hogy a változásokat biztosító áprilisi törvényeket szentesítse. A forradalom vívmányait a bécsi udvarral és az elégedetlen nemzetiségiekkel szemben hamarosan fegyveres úton kellett megvédeni – kibontakozott a</p>	<p>Az 1830-as francia forradalom Lajos Fülöp polgárkirályt juttatta hatalomra, aki figyelmen kívül hagyta a munkások érdekeit. Viktóra (ur. 1837-1901) Nagy Britannia és Írország Egyesült királyság királynője - ekkor India szinte teljesen brit gyarmat lett, a „korona gyémántja”.</p>
<p>1827 Bek Pál meghalt.</p> <p>⇨⇨⇨⇨ 1834 Bek Paulina esküvője gr. D-Sch Imrével Nyírbaktán éltek.</p> <p>⇨⇨⇨⇨</p>	<p>⇨⇨⇨⇨ 1834 Paulina vitte a házasságba a téglási udvarházat, de özvegy anyja lakott ott, a fiatal házások a nyírbaktai kastélyban éltek.</p> <p>⇨⇨⇨⇨</p>	<p>⇨⇨⇨⇨ 1834 gr. D.Imre és Bek Paulina esküvője; Nyírbaktán (ma Baktalórántháza)</p>	<p>1847-48 A magyar államnyelv lett. Védegyelet alakult a magyar ipar erősítésére. Az utolsó rendi országgyűlés Pozsonyban törvénybe foglalta, a földesurak kártalanításával egybekötött jobbágyfelszabadítást, eltörölték a nemesi adómentességet, az úriszékét; kimondták a törvény előtti egyenlőséget és a közteherviselést. A haladó szellemiségű magyar nemesség fellépése a polgárosodás megindulása érdekében egyre határozottabb volt, aminek a csúcspontja 1848. március 15-i forradalom, amely arra kényszerítette V. Ferdinándot (ur: 1830-48), hogy a változásokat biztosító áprilisi törvényeket szentesítse. A forradalom vívmányait a bécsi udvarral és az elégedetlen nemzetiségiekkel szemben hamarosan fegyveres úton kellett megvédeni – kibontakozott a</p>	<p>1848 A Népek Tavaszta végighullámzott Európán. Felkelés robbant ki Palermóban és Nápolyban és a Toszkánai Nagyhercegségben is. Párizsban a forradalom elsöpri a francia királyságot. Londonban megjelenik a Kommunista Kiáltvány. Bécsben és Berlinben győz a forradalom. Velencéből elűzik az osztrákokat, de később leverik a forradalmat. Az osztrákok Prágában is leverik a felkelőket, és végül a Szárd királyságban is helyreállítják az uralmukat. 1849 Rómában kikiáltják a köztársaságot, majd francia csapatok vonulnak be. Európa nem ismerte el a független Magyarországot.</p>
<p>⇨⇨⇨⇨ 1835 Imre fia, Gusztáv születése</p>	<p>⇨⇨⇨⇨ 1835 Imre fia, Gusztáv születése 1839 Imre 2. lánya Ilona</p>	<p>⇨⇨⇨⇨ 1836 Imre 1. lánya, Anna születése (Tárkány)</p>	<p>1847-48 A magyar államnyelv lett. Védegyelet alakult a magyar ipar erősítésére. Az utolsó rendi országgyűlés Pozsonyban törvénybe foglalta, a földesurak kártalanításával egybekötött jobbágyfelszabadítást, eltörölték a nemesi adómentességet, az úriszékét; kimondták a törvény előtti egyenlőséget és a közteherviselést. A haladó szellemiségű magyar nemesség fellépése a polgárosodás megindulása érdekében egyre határozottabb volt, aminek a csúcspontja 1848. március 15-i forradalom, amely arra kényszerítette V. Ferdinándot (ur: 1830-48), hogy a változásokat biztosító áprilisi törvényeket szentesítse. A forradalom vívmányait a bécsi udvarral és az elégedetlen nemzetiségiekkel szemben hamarosan fegyveres úton kellett megvédeni – kibontakozott a</p>	<p>1848 A Népek Tavaszta végighullámzott Európán. Felkelés robbant ki Palermóban és Nápolyban és a Toszkánai Nagyhercegségben is. Párizsban a forradalom elsöpri a francia királyságot. Londonban megjelenik a Kommunista Kiáltvány. Bécsben és Berlinben győz a forradalom. Velencéből elűzik az osztrákokat, de később leverik a forradalmat. Az osztrákok Prágában is leverik a felkelőket, és végül a Szárd királyságban is helyreállítják az uralmukat. 1849 Rómában kikiáltják a köztársaságot, majd francia csapatok vonulnak be. Európa nem ismerte el a független Magyarországot.</p>

	<p>születése Tégláson 1843 Imre 3. lánya, Berta születése 1845 Megnyílt Téglás első kisdudóvó intézménye Bekné Bárczay Anna adományából. 1848 özv. Bekné halála után Imre a téglási birtokot is igazgatta, nyaranta családjá használta a kastélyt, állandó lakhelyük továbbra is Nyírbakta volt.</p>	<p>1837 Pál esküvője Degenfeld Matilddal Schombergben. 1844 Imre 4. lánya Emma születése Nyírbaktán 1846 Széchenyi I. látogatása Tégláson 1848-49-ben Imre Szabolcs megye főispánja volt. 1849. Ottó halála Kolozsváron.</p>		<p>szabadságharc, amely során a dicsőséges 1849-es tavaszi hadjáratral a győzelem küszöbére kerültünk. A debreceni országgyűlés trónfosztottnak nyilvánította a Habsburg-dinasztiát, Kossuthot kormányzó-elnökké választották. Végül az új uralkodó, Ferenc József császár (ur. 1848-1916) kétségbeejtő helyzetében segítséget kért a cári Oroszországtól, így elérte, hogy Világosnál a magyar honvédek letették a fegyvert. 1849. X. 6-án Aradon kivégezték a 13 honvédparancsnokot és Budapesten az első független magyar kormány miniszterelnökét gr. Batthyány Lajost. Haynau egyéves rémuralma után a Bach-rendszer elnyomása következett.</p>	
<p>1856 Degenfeldné Bek Paulina halála Pesten</p>	<p>Imrét elítélték, börtönben volt a szabadságharcban végzett hazafias tettei miatt. Lugossy József a kollégium nyelvész tanára, aki korábban a grófi család nevelője volt a kastélyban bujdosott. Az uradalom D.Imre idején jelentős fejlődésen ment keresztül - szeszgyár, malom és vendéglő működött Tégláson. A kastélykertben virágoskert, fenyves, kerti pavilon, üvegház, halastó és szökőkút volt.</p> <p>Téglás lélekszáma 1862, földje első osztályú, 21 6/8 jobbágytelek</p> <p>1868 Gusztáv és családja a kastély lakói. 1869 Gusztáv 1. fia, (II.)Imre születése 1771 Gusztáv 2. fia, Pál születése 1870-90 Gusztáv kastélyá alakítja az udvarházat. Ekkor épült a nyugati (fő)bejárat kocsifelhajtója</p>	<p>1860 D.Ilona esküvője gr. Tisza Kálmánnal Nyírbaktán; Geszten és Pesten éltek.</p> <p>1862 A Debrecen, Piac utca 18. szám alatti Bek-Degenfeld bérpalotában üzletek működtek és önálló épület híján a város első zenedéje itt kezdte meg működését.</p> <p>1868 Gusztáv esküvője Karacsay Melanieval Aranyosmeggyesen; ⇐⇐⇐⇐ D.Berta esküvője báró Podmaniczky Gézával Nyírbaktán; Kiskartalon éltek. D.Emma esküvője gr. Károlyi Tiborral Pesten</p>	<p>1850</p>	<p>A magyarság Deák Ferenc példája nyomán a passzív ellenállást követte. A birodalom külpolitikailag is kudarcokat szenvedett el, így a külső és belső kényszerítő körülmények hatására végül 1867-ben Ferenc József kénytelen volt a magyar néppel megbékélni, aláírták a kiegyezést. Létrejött a dualista állam, az Osztrák-Magyar Monarchia. 1867-1919 a dualizmus kora. 1875-90 Tisza Kálmán (I. Degenfeld Imre veje) kormánya</p>	<p>Franciaországban Bonaparte Lajos császárrá koronáztatta magát, de a vesztes háború Németország ellen elsodorta a császárságot és kikiáltották a III. köztársaságot. Lengyelország területét Poroszország, Ausztria és Oroszország felosztotta egymás között. Később létre jött a Varsói hercegség, majd az orosz cár fennhatósága alá került.</p>

<p>fölötti terem és a déli oldal öntöttvas erkélye új bejárattal. Elkészült az U-alakú istálló. A földesúr elkezdte az angolkert részét képező park alapjainak kialakítását.</p> <p>1875 Gusztáv Paulina lánya születése</p> <p>Téglás 1876-ig Szabolcs vármegyéhez, majd Hajdú vármegyéhez tartozott. A grófnak 1893-ban Tégláson 3875 kat.hold földterülete volt</p> <p>1896 Gusztáv halála D.Gusztáv temetésén gr. Tisza István miniszterelnök az öntöttvas erkély alatt fogadta a gyászolókat.</p> <p>Az özv. grófné és kisebbik fiuk, Pál lakták a kastélyt.</p> <p>Polgári Olvasókör alakult a településen 1898-ban</p>	<p>éltek.</p> <p>1880 Pál halála Erdőszádán</p> <p>1883 Imre halála Pesten</p>			
<p>Pál gróf új iskolát létesített Tégláson, lakást és ellátást biztosítottak a tanító számára és cselédlakásokat építtetett.</p> <p>Iparos Kör alakult Tégláson 1926-ban.</p> <p>1930 Téglás lélekszáma 2794, nagyközség a Debreceni járásban.</p> <p>1839 Gusztáv feleségnek Karacsy Melánia halála.</p> <p>1950-től Téglás az újonnan szervezett Hajdú-Bihar megye része (3438 fő).</p>	<p>1901 Károlyiné D.Emma halála Aradmácsán</p> <p>1913 Tisza Istvánné D.Ilona halála Nyírbaktán.</p> <p>1928 Podmaniczkyne D.Berta halála Kiskartalon, örököse a téglási D.Pál</p>	<p>1900</p>	<p>1903-1905 és 1913-1917 között Gr. Tisza István a miniszterelnök (I. Degenfeld Imre unokája) 1914-19 Az I. világháborúban Németország szövetségeseként, a monarchia tagjaként vereséget szenvedtünk. 1918 Az őszirózsás forradalom és a kommunista vezetésű köztársaság bukása után a Horthy Miklós vezette ellenforradalmi rendszer helyreállította a királyságot (IV.Károly), kormányzó, Horthy Miklós. 1920 A Trianoni béke-szerződéssel noha független állam lett Magyarország, de elvesztette területének 2/3-át és lakosságának felét.</p> <p>1831-32 között Károlyi Gyula a miniszterelnök (I. Degenfeld Imre unokája) 1939-45 A II. világháború során a Trianoni békében elvesztett területek egy része visszakerült, de az újabb vereség visszaállította az 1920-as határokat. 1949-ben kommunista hatalomátvételle került sor: tagjai lettünk a KGST-nek és a Varsói Szerződésnek.</p>	<p>Az I. világháború valójában a világ újrafelosztása miatt robbant ki. A viktoriánus korabeli Anglia gazdaságilag a világ legerősebb államának számított, gyarmataira épített gazdaságpolitikájával. Anglia Franciaországgal, Oroszországgal (Antant hatalmak) közösen harcoltak Németország és szövetségese, az Osztrák-Magyar Monarchia ellen. Az USA belépésével dőlt el a háború az antant javára. A II. világháborút (1939-45) Németország robbantotta ki, amikor elfoglalta Lengyelországot. A nyugati országok és Görögország, Jugoszlávia lerohanása után a németek megtámadták a Szovjetuniót. 1943-ban a Sztálingrádi csatában fordult meg a háború menete, végül 1945.V.8-án feltétel nélkül kapitulált Németország. Anglia és Franciaország a háború után gyarmataik többségét elveszítették.</p>

<p>D.Pálnak Téglással, Nyírbaktával és a kiskartali örökléssel összesen 10717 kat.hold birtoka volt.</p> <p>A II. világháború után államosították az épületet. 1948-ban bentlakásos iskolát alakítottak ki.</p>			
<p>1953 A kastélykertet természetvédelmi területté nyilvánította az Országos Természetvédelmi Tanács.</p> <p>1955 Gyermekotthon és iskola működött az épületben.</p> <p>1976 A nevelőotthon parkját védelem alá helyezte a Hajdú-Bihar megyei tanács.</p> <p>1998 Téglás város Önkormányzata vásárolta meg a kastélyt.</p>		<p>1950</p>	<p>Az 1956-os forradalomban kiteljesedett az idegen hatalommal szembeni elégedetlenség, de a tankok eltiporták a magyarok reményeit, fennmaradt a szovjetbarát rendszer.</p> <p>A rendszerváltás 1989-ben, amikor a népköztársaságot felváltotta a független Magyar Köztársaság.</p>
<p>2002 A Hidroexport-Keviép Kft. vásárolta meg a kastélyt 10 hektár földterülettel és elvégezte a szükséges állagmegóvó munkálatokat. A kastély mellett a régi uradalmi épületek közül néhány még áll.</p> <p>2012 Pályázat beadása a felújításra.</p> <p>2013 Nyer a pályázat, elkeződnek a felújítási munkálatok.</p>		<p>2000</p>	

